

ก่อนปิดเล่ม

ผศ.ดร.เชิดชัย อุดมพันธ์
ภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

อันตรายของชีวิต

ในประวัติพัฒนาการทางชีวภาพของมนุษย์ นักวิทยาศาสตร์และนักวิชาการ
ในสาขาวิชาทั้งหลาย ต่างก็พบหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า มนุษย์พยายามสืบเผ่าพันธุ์
รวมถึงสรรค์สร้างวัฒนธรรมต่างๆ เพื่อมีชีวิตรอดมาทุกยุคสมัย

นับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เป็นปฏิภนต่อการดำรงชีวิตอย่างสูงไม่ว่าจะเป็นภัย จากภูเขาไฟ พายุฝนและสายฟ้า ความร้อนของอากาศ ความชื้นในโล่งถ้ำ สัตว์ร้ายทั้งเล็กและใหญ่ ฯลฯ มนุษย์ ได้เรียนรู้และทำความเข้าใจธรรมชาติเหล่านี้เพื่อปรับตัว จนกระทั่งถึงขนาดควบคุมในบางส่วน ด้วยการสร้าง วัฒนธรรมขึ้นมาจัดการกับปัญหาในการดำรงชีวิต จนกลายเป็นสภาพแวดล้อมใหม่ เป็นสภาพแวดล้อม ทางวัฒนธรรมที่ดูเหมือนเอื้อต่อการมีชีวิตรอดได้มาก อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และทำให้มนุษย์ขยายเผ่าพันธุ์ ได้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมหลายเท่าตัว

ทุกวันนี้ แม้เราจะยังคงมีหลักฐานเป็นเทศกาล ประเพณีต่างๆ ที่จัดขึ้นตามรอบวัฏจักรฤดูกาลของ ธรรมชาติ แต่การจัดงานเหล่านี้ก็เกินไปเพื่อความรื่นเริง สนุกสนานมากกว่าตอบสนองต่อการมีชีวิตรอดตามนัย ทางความคิดในอดีต เวลาที่จะใช้จัดการประเพณี บางงานจึงค่อยเลื่อนหายไป เพื่อนำไปใช้จัดการปัญหา ที่เกิดจากธรรมชาติมีทรัพยากรไม่เพียงพอที่จะตอบสนอง มนุษย์จำนวนมหาศาลได้เหมือนเดิม รวมไปถึงใช้ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเชื้อและโรคใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นมา คร่าชีวิตมนุษย์ไปพร้อมกัน

ในหลายปีมานี้ ทั่วโลกต่างหวุ่นวิตกกับเชื้อโรคร้าย ต่างๆ ที่ทำให้มนุษย์เสียชีวิตไปเป็นจำนวนมาก เรา เผยแพร่ข่าวสารและเตือนตระหนักให้เฝ้าระวังป้องกัน ภัยเชื้อโรคร้าย อาทิ ไวรัส H5N1 อีโบล่า ที่จะมาทำ

อันตรายต่อชีวิตกันอย่างแข็งขันราวกับเป็นหายนะภัย ที่มีพลังอำนาจผลิตชีพผู้คนในพริบตา และทำให้มองว่า ธรรมชาติสร้างปฏิภนต่อชีวิตมนุษย์อย่างไม่ลดละ ทั้งที่หากพิจารณาในอีกแง่หนึ่ง การประทัดประหาร ของมนุษย์ด้วยกันเอง มีรูปแบบและวิธีการที่พลิกแพลง หลากหลาย ทั้งแบบจงใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จูโจม หรือแฝงเร้น เลือดเย็นหรือดุตัน ฯลฯ มากกว่าภัยจาก ธรรมชาติมากนัก นับตั้งแต่อันตรายของสารสังเคราะห์ และเคมีที่เจือปนอยู่ในอาหาร คลื่นรังสีจากอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ ระเบิดปรมาณูและยุทธโศปกรณ์ในศึก สงคราม หรือความประมาทจากอุบัติเหตุและความ เกลียดชัง โลก โกรธ หลงจนกระทำการฆาตกรรม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอันตรายต่อชีวิตอย่างน่าสะพรึง ที่ทำให้ผู้คนจำนวนมากเสียชีวิตในแต่ละปีรวมกัน อย่างที่เทียบกันไม่ได้เลยกับภัยพิบัติหรือโรคร้ายจาก ธรรมชาติ

หากมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ เป็นไปได้ หรือไม่ว่ามนุษย์เองก็เป็นกลไกหนึ่งในการรักษา สมดุลให้แก่ธรรมชาติ โดยมีกระบวนการทำงานผ่าน ความเลวร้ายในจิตใจและความเขลาทางปัญญาที่ไม่อาจ สร้างสรรค์วัฒนธรรมและเทคโนโลยีบริสุทธิ์ที่เป็นมิตร ต่อชีวิตได้จริง หากเป็นเช่นนี้ มนุษย์คงไม่อาจหนีออกจาก ธรรมชาติและประณามอาชญากรรมทางธรรมชาติได้อีก และเป็นได้ว่าคำตอบของคำถามนี้ก็อยู่ที่จิตใจและ ปัญญาของมนุษย์ด้วยกัน